Dziennik urzędowy

c. i k. Komendy obwodu Krasnostawskiego.

No 22. Krasnostaw, dnia 1. grudnia 1916 r. Rok 2.

†

JEGO CESARSKA MOŚĆ

Franciszek Józef I.

Cesarz Austryi ■ Apostolski Król Węgier zasnuł w Panu dnia 21. listopada 1916 r. o godzinie 9 wieczór na zaniku w Schónbrunie pod Wiedniem.

Cesarz Franciszek Józef, władca przez wszystkie ludy monarchii kochany i uwielbiany, przez obcych czczony i szanowany, a przez naród polski słusznie jako jego wielkoduszny opiekun wielbiony, zakończył swoje szlachetne życie, poświęcone ofiarnej pracy dla dobra ludów Swoich.

Prawdziwie Wielki, odszedł od nas w historycznie wielkich czasach, w czasach których dotąd ziemia nigdy jeszcze nie widziała.

A przy całej Jego Wielkości nie były mu obce uczucia czysto ludzkie w najszlachetniejszem tego słowa znaczeniu.

Łagodny i pełen serca dla całego świata, był On surowym i bezwzględnym tylko dla siebie samego. Jego rycerskość, Jego pracowitość i obowiązkowość pozostanie w świecie bez przykładu.

Przez prawie 68 lat dzierżył z godną podziwu siłą ster nawy państwowej i zjednał Sobie miłość wszystkich Swych ludów, które, gdy wrogowie zagrozili całości Państwa, skupiły się około tronu dla obrony słusznych Jego praw.

Pośród wojny światowej został On odwołany wśród ciężkiegc dopuszczenia, które mimo Jego miłości pokoju Jemu i Jego ludom zostało narzucone. Nie było Mu danem powitać znowu pokoju, ale było Mu danem zobaczyć rozwinięcie sił państwa, odmłodzenie monarchii podczas strasznej pożogi świata i otrzymać najwyższą zapłatę za Swą działalność.

Odszedł Wielki Cesarz ze słowami pożegnania, które w testamencie przekazał Swym ludom :

„Moim Kochanym ludom niosę słowa podzięki za wierną miłość, jaką mnie i mojemu domowi okazywały w szczęśliwych dniach, jak i w czasach ciężkiej udręki. Świadomość tego przywiązania była balsamem dla mego serca i użyczała mi siły do wypełniania mych ciężkich obowiązków regenta.

Niech ludy zachowają te patriotyczne uczucia dla Mego następcy w rządzie”.

334.

Dary.

Komenda obwodowa wypłaciła z funduszów kar na humanitarne cele następujące kwoty:

1.) na przytulisko sierot w Krasnymstawie........ 800 K
2.) „ „ starców „ .... 500 „
3.) „ ochronkę „ 600 „
4.) „ odzież dla biednych dzieci w obwodzie........ 2400 „
5.) „ dalszą budowę baraku szpitalnego w Żółkiewce........ 1000 „
6.) „ „ „ . kościoła w Fajsławicach........ 800 „
7.) dla biednych w Żółkiewce........ 600 „
8.) „ „ w Gorzkowie........ 400 „
9.) „ pogorzelców........ 1200 „
10. na sprawienie rekwizytów ogniowych dla miasta Krasnegostawu . 2000 „

Razem . 10.300 K

335

Obwieszczenie

w sprawie V austryackiej pożyczki wojennej.

Rząd austryacko-węgierski rozpisał właśnie V pożyczkę wojenną. Wielkie zwycięstwa sprzyjają nam; stoimy w samym sercu Rumunii; Polska została przez sprzymierzone wojska oswobodzona i uzyskała swoją niepodległość. Na wszystkich frontach łamiemy opór nieprzyjaciela.

Aby nasze dzielne wojsko i waleczna polska armia dalej swoje dzieło prowadziły, potrzebne są pieniądze, które będą zebrane w drodze pożyczki wojennej.

Ażeby i ludność obwodu krasnostawskiego miała sposobność wziąść udział w subskrybcyi, urządziła c. i k. Komenda obwodowa biuro zgłoszeń* którego kierownikiem ustanowiono handlowego referanta nadporucznika Anastazego Haasa.

Pożyczka wojenna stanowi korzystną lokacyę majątku.

Informacyi może każdy zasięgnąć w handlowym referacie.

Kto swoje oszczędności lokuje w pożyczce wojennej, jest nie tylko dobrym patryotą, ale i mądrym gospodarzem swego majątku.

C. i k. Komenda obwodowa liczy na żywy udział subskrybcyi ludności obwodu krasnostawskiego.

336.

Ogłoszenie

w sprawie dostawy produktów rolnych.

Mimo wydanych pouczeń przez c. i k. Komendę obwodową pewna część ludności wiejskiej okazuje jeszcze ciągle niechęć względem odstawy produktów rolnych

Miało się nawet zdarzyć na szczęście nie *w* naszym powiecie, że zbrodniczą ręką zniszczonezostały zapasy zboża i siana w tym celu, ażeby nie oddać ich Zarządowi wojskowemu

Ludność obszaru okupacyjnego musi nabrać przekonania, że zajęcie produktów rolnych jest gospodarczą koniecznością wojny, która to konieczność ma na celu nie tylko odstawę środków żywności do Monarchii, lecz także sprawiedliwy rozdział tychże wewnątz obszaru okupacyjnego, a zatem dobro ogółu.

D'atego wzywam ludność powiatu, ażeby zarządzeniom Komendy obwodowej poddała się z ocho ą i ufnością, oraz z nadzieją że, gdy te ciężkie czasy przetrwamy, zawita dla nas wszystkich lepsza przyszłość.

Przeciw każdemu oporowi jednak, gdziekolwiek taki miałby się okazać wystąpię z całą surowością.

Zwracam uwagę na to, że sprzeciwianie się zarządzeniom Zarządu wojskowego będzie uważane zbrodnię przeciw sile zbrojnej państwa (§ 327 Wojsk, ust. karnej) i winni ulegną karze wedle prawa wojennego.

W interesie samej tedy ludności leży, ażeby postępowaniem swojem nie dała powodu do zastosowania srogiego w tym wypadku prawa i spodziewam się opierając się na dotychczasowych doświadczeniach i przychylności znacznej części ludności wiejskiej, że do zastosowania tego prawa nie przyjdzie oraz że wogóle żadnych kar nie będzie potrzeba nakładać.

WŁOŚCIANIE 1 Jedynym kupcem jest teraz tylko Zarząd Wojskowy lub osoby przez ten Zarząd umocowane. Wszystkie produkty odstawiać do magazynów wojskowych lub do miejsc, wskazsnych przez ten Zarząd. Ani ziarnka zboża nie sprzedawać potajemnie.

Organa Komendy będą wedle możności starać się ułatwić odstawę i zapewnić gładki odbiór produktów.

887.

Ustanowienie inspektorów szkolnych gubernialnych.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce z dnia 9-go Września 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy ustanowił cywilnych komisarzy przy c. i k. Jenerał-Gubernatorstwie wojskowem, radcę szkolnego D-ra Maryana Reitera i profesora Władysława Żłobickiego gubernialnymi inspektorami szkolnymi.

888.

Obwieszczenie.

W obrębie c. i k. Wojskowej Kolei na obszarze okupowanym Królestwa Polskiego mogą być przyjęci byli funkcyonaryusze kolejowi, w Królestwie Polskim stale zamieszkali, w charakterze maszynistów, palaczy, techników budowlanych i rysowników, strażników kolejowych, dozorców, sił pomocniczych w dziale komercyalnym, telegrafistów, lampistów, robotników magazynowych i stacyjnych, przesuwaczy wozów, zwrotniczych, konduktorów, robotników warsztatowych (profesyonistów w ogrzewalniach (Heizhäuser) — a to pod następującymi warunkami:

Ubiegający się o powyższe posady muszą:

1) zgodzić się dobrowolnie na pobór wojskowy (asenterunek) do c. i k. pułku kolejowego.

2) władać językiem niemieckim odpowiednio do wymogów służbowych,

3) odbyć czterotygodniową zadowalniającą próbną służbę przy Kolei Wojskowej,

4) złożyć przepisany przez Komendę c. i k. Wojskowej Kolei egzamin z przepisów ruchu i sygnałów z postępem zadowalniającym.

Ci, którzy przy kolei nie służyli, a chcieliby ubiegać się o posady kolejowe, mogą również pod wymienionymi w punktach 1.—4. warunkami poddać się dobrowolnie asenterunkowi, celem wcielenia ich do c. i k. pułku kolejowego.

Po odbyciu służby próbnej z wynikiem pomyślnym i po złożeniu egzaminu służbowego z zadowalniającym postępem zostaną kompetenci przydzieleni na poszczególne stanowiska (stacye, ogrzewalnie, sekcye konserwacyi kolejowej etc.). Co się zaś tyczy poborów służbowych zostaną oni zrównani z resztą personalu zatrudnionego przy c. i k. Wojskowej kolei.

Na pobory te składają się następujące należytości;

a) Kolejowe dodatki służbowe, które wynoszą:

5 K dla maszynistów,

3 K dla palacza, telegrafistów, robotników warsztatowych, techników budowlanych i innych sił pomocniczych w dziale komercyalnym,

2 K dla konduktorów, rysowników, dozorców, przesuwaczy wozów.

1 K dla lampistów zwrotniczych, oraz robotników magazynowych, stacyjnych i strażników kolejowych.

b) Żołd i dodatek połowy zajętego funkcyonaryusza w łącznej sumie 36 h pełna porcya wojennego zaprowiantowania wraz z tytoniem w naturze lub za zwrotem równowartości tejże w kwocie 3 K 90 h dziennie, ponadto odzież i pomieszczenie.

Dodatki służbowe będą wypłacane dopiero po odbyciu czterotygodniowej próbnej służby i po złożeniu przepisanego egzaminu służbowego.

W okresie próbnym będą otrzymywać kompetenci wymienione powyżej należytości, jednakże bez dodatku służbowego.

Podania należy wnosić jak najśpieszniej przez odnośną c. i k. Komendę obwodową do c. i k. kolejowego batalionu uzupełniającego (an das k. u. k. Eisenbahnersatzbaon).

Zaznacza się, że kompetenci będą użyci do służby kolejowej jedynie na liniach c. i k. Wojskowej Kolei, na zachód od Wisły.

Na posadę, na oznaczonej przez petenta stacyi lub linii kolejowej reflektować nie można

Ci, którzy wymaganiom służby próbnej nie uczynili zadość lub też nie złożyli przepisanego egzaminu służbowego, zostaną przeniesieni w stan nieczynny.

Radom, dnia 20. marca 1916.

Komendant c. k. Wojskowej Kolei
SCHfIIBLE
Generał-major m. p.

889.

Premie za dostawianie jeńców wojennych.

Na reskrypt Naczelnej Komendy armii Op. Nr. 122291 Z. 1. października 1916.

Stosownie do rozkazu Naczelnej Komendy Armii Q. Op. Nr. 21285 z 29. marca 1916 mogą być osobom cywilnym za czynną pomoc przy ściganiu i uchwyceniu jeńców wojennych wypłacone premie, jeśli te osoby dostarczą Władzom bezpieczeństwa lub wojskowym dat które posłużą do ujęcia zbiegłego jeńca wojennego albo jeśli odnośna osoba cywilna sama zarządzi ujęcie tegoż bezpośrednio.

Premia za ujęcie wynosi z reguły 10 K i może być tylko w wyjątkowych wypadkach podwyższoną, jeśli ujęcie połączone było z narażeniem życia i majątku ujmacza, jeśli nastąpiło w szczególnie trudnych warunkach albo jeśli spowodowało większą utratę zarobku. Premia nie należy się za głowę, lecz tylko jednarozowo, jeśli schwytano więcej jeńców, którzy równocześnie zbiegli.

Premie dzieli się, jeśli więcej osób brało udział w ujęciu zbiegłego jeńca.

Osoba, która uważa się za uprawnioną do poboru premii, winna wnieść prośbę, opatrzoną w urzędowe poświadczenie prawdziwości okoliczności w niej przytoczonych do Wojsk Jenerał-Gubernatorstwa.

Konieczne wypadki (jednakowoż nie utrata zarobku) połączone z ujęciem albo eskortą zostaną ujmaczowi zwrócone osobno, bez uszczerbku dla premii, jeśli je wiarygodnie udowodni’

Karygodnem jest popieranie ucieczki jeńca przez udzielanie pożywienia, schronienia lub wskazywanie drogi.

Rozmyślne popieranie ucieczki jeńców będzie ścigane w drodze karno - sądowej jako zbrodnia z § 327 wojsk, ustawy karnej a organy służby bezpieczeństwa, obowiązane są przy sposobności ujęcia zbiegłego jeńca zbadać, czy jeniec nie miał pomocy przy ucieczce. Jeśli się okaźe, że ktoś z rozmysłu był pomocnym jeńcowi i świadomym był tego, natenczas służba bezpieczeństwa zaaresztuje go i odda najbliższej Komendzie obwodowej wraz z pisemnem doniesieniem.

840.

Wprowadzenie inspekcyi fabrycznej na terenie okupowanym.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego-Gubarnatorstwa wojskowego
z dnia 12. września 1916 Nr. 104.

1. Dla czuwania nad zabezpieczeniem robotnikom, zatrudnionym w zakładach przemysłowych, tych wszystkich dobrodziejstw, które dla nich stwarza socyalno-polityczne ustawodawstwo — wprowadza się na terenie okupowanym inspekcyę fakryczną i przydziela się do niej jako integralną część nadzór nad ruchem kotłów parowych.

inspekcyę fabryczną wykonują poszczególni inspektorowie fabryczni — dla nadzoru nad kotłami parowymi przewiduje się oprócz tego także użycie autoryzowanych towarzystw i organów prywatnych.

Nadzór naczelny nad obu rodzajami służby wykonuje starszy inspektor fabryczny, ustanowiony przy Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem.

2. Wszelkie prawa i obowiązki, wypływające, stosownie do przepisów rosyjskiej ustawy przemysłowej, z wykonywania inspekcyi fabrycznej, zachowują nadal swoją moc.

3. Dla urzędowania inspektorów fabrycznych zostaje na razie teren okupowany podzielony na dwa okręgi nadzorcze, mianowicie:

I. Okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Lublinie:

Obwody: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Kozienice, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Puławy, Opatów, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik i Zamość.

II. Okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Kielcach:

Obwody: Busk, Dąbrowa, Jędrzejów, Kielce, Końsk, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opoczno, Pińczów, Piotrków i Włoszczowa.

Służbę nadzoru nad kotłami parowymi obowiązuje w ogólności ten sam podział. Zakres działania poszczególnych towarzystw nadzoru nad kotłami parowymi i autoryzowanych organów prywatnych zostanie później podany do wiadomości.

Pozostawia się do swobodnego wyboru osób, używających kotłów parowych, ażeby przy zachowaniu podziału terenowego, ustanowionego dla nadzoru nad kotłami zwracały się w odnośnych sprawach albo do inspektora fabrycznego, albo do którego z towarzystw, autoryzowanych dla terenu okupacyjnego, albo wreszcie do któregoś z autoryzowanych organów prywatnych.

Nadzór nad kotłami parowymi wykonuje się w ogólności według przepisów, które dotychczas obowiązywały. — Zmiany, które okażą się niezbędnemi, zostaną w swoim czasie podane do wiadomości.

4. Działalność inspektora fabrycznego obejmuje w przydzielonym mu okręgu nadzorczym z zasady wszelkie miejsca wytwórczości (zakłady ruchu przemysłowego, fabryki i rękodzielnie) w których w sposób przemysłowy, względnie fabryczny wytwarza się towary.

Inspektorowie fabryczni podlegają starszemu inspektorowi fabrycznemu, a wraz z nim Jeneralnemu Gubernatorstwu.

5. Z zakresu działania inspektorów fabrycznych są wyłączone:

a) Prywatne przedsiębiorstwa górnicze i kopalnie;

b) Przedsiębiorstwa kolejowe;

c) Wydobywanie torfu.

6. W stosunku do pracodawców i pracobiorców jest zadaniem inspektorów fabrycznych czuwać nad wykonaniem prawnych przepisów, objętych rosyjską ustawą przemysłową, względnie rozporządzeniem c. i k. Zarządu wojskowego, normujących:

a) Środki i urządzenia, które przedsiębiorcy są obowiązani stosować dla ochrony życia i zdrowia robotników, zarówno w miejscach pracy, jak i w udzielonych robotnikom pomieszkaniach;

b) Sposób użycia robotników, czas pracy dziennej i odpoczynków;

c) Prowadzenie wykazów robotniczych i ogłaszanie porządku służbowego — wypłatę zarobków i książki robotnicze;

d) Sposób użycia jakoteż przemysłowe i szkolne kształcenie młodocianych pomocników;

e) Obopólny stosunek pomiędzy fabrykantami i robotnikami.

7. Inspektor fabryczny ma współdziałać z Komendami obwodowemi, przy wykonywaniu przepisów ustawy przemysłowej — jako organ nadzorczy i doradczy.

Do oceny próśb o konsens na urządzenie przedsiębiorstwa lub na wprowadzenie zmian w przedsiębiorstwie już istniejącem, należy zawsze zasięgać zdania inspektora fabrycznego, o ile mają być przy tem brane pod rozwagę względy na życie i zdrowie robotników.

8. Ażeby odpowiedzieć swojemu zadaniu, obowiązany jest inspektor fabryczny przez odbywanie rewizyi posiąść dokładną znajomość stosunków w przydzielonych jego nadzorowi zakładach przemysłowych, o ile te stosunki wchodzą w jego zakres działania.

Oprócz tego jest zadaniem inspektora fabrycznego pośredniczyć w sposób słuszny i sprawiedliwy, na podstawie zawodowych wiadomości i urzędowego doświadczenia — pomiędzy interesami pracodawców z jednej a robotników z drugiej strony — i uzyskać zarówno u pracodawców jak i u pracobiorców stanowisko, oparte na zaufaniu, niezbędne dla stworzenia i utrwalenia dobrego współżycia obu kategoryj.

9. Organom wykonawczym inspekcyi fabrycznej zastrzega się prawo bezpośredniego załatwiania korespondencyi pisemnej ze stronami i z władzami I. instancyi.

10. Urzędnicy inspekcyi fabrycznej otrzymają od Jeneralnego Gubernatorstwa urzędowe legitymacye i takież pieczęcie z napisem: „c. i k. starszy inspektor fabryczny" wzalednie: „c. i k. inspektor fabryczny”.

11. Inspektorowi fabrycznemuprzysługuje, po wylegitymowaniu się urzędową legitymacyą, wystawioną przez Jeneralne Gubernatorstwo — prawo wstępu o każdej porze, zarówno w dzień jak i w nocy, do wszystkich oddziałów przedsiębiorstwa przemysłowego, z wyjątkiem wstępu do pomieszkań członków zarządu (o ile te osoby mieszkają oddzielnie od robotników) — jak niemniej przysługuje mu prawo wstępu do wszelkich przeznaczonych dla robotników urządzeń fabrycznych (pomieszkań, szpitali, schronisk, ochronek dla dzieci, przytułków dla niemowląt, szkół, zakładów kąpielowych, sklepów i t. p.j.

Do stosowania tego przepisu na skutek okazanej przez inspektora fabrycznego legitymacyi, obowiązani są zarówno portyerzy, jak i w ogóle wszystkie osoby, nadzorujące poszczególne działy fabryki (majstrowie, werkmistrze i t. p.).

Przedsiębiorca lub jego zastępca mogą w czasie inspekcyi towarzyszyć inspektorowi fabrycznemu.

Inspektor fabryczny ma prawo co do kwestyi, wchodzących w zakres jego działania informować się u każdej, zatrudnionej w przedsiębiorstwie osoby, także u przedsiębiorcy przemysłowego lub jego zastępcy, wszędzie, gdzie tylko odbywa się ruch odnośnego przedsiębiorstwa — w razie potrzeby bez świadków, o ile możności jednak z ominięciem wszystkiego, co mcgloby przeszkadzać ruchowi przedsiębiorstwa.

Na żądanie inspektora fabrycznego, obowiązany jest przedsiębiorca przemysłowy lub jego zastępca okazać wydany dla jego zakładu przemysłowego konces wraz z odnośnymi planami i rysunkami.

12. Jeżeli inspektor fabryczny przekona się_, że w którymkolwiek z podlegających mu zakładów przemysłowych nie przestrzega się należycie tych przepisów, które wchodzą w zakres jego działania (§ 6) — powinien od przedsiębiorcy żądać bezzwłocznego usunięcia takich nieprawidłowości lub wadliwości, a w razie oporu ze strony przeasiębiorcy, względnie jeżelibv najbliższa rewizya miała, odnośnie do postanowionych żądań, dać wynik ujemny — powinien o tern donieść właściwej Komendzie obwodowej, dla wdrożenia przepisanego prawem postępowania.

Komendy obwodowe są obowiązane bezzwłocznie zawiadamiać inspektora fabryczneao o swych zarządzeniach, wydanych na skutek jego doniesienia; przeciw wydanemu zarządzeniu może inspektor fabryczny odwołać się do Jeneralnego Gubernatorstwa, a wówczas sprawa musi być przedłożoną do wyższego rozstrzygnięcia.

13. Jeżeli, która z osób, oznaczonych w § 11, wzbrania wstępu inspektorowi fabrycznemu do pomieszczeń, które mają być rewidowane, żądanych przez niego wyjaśnień nie udziela lub inne osoby wstrzymuje od udzielania tychże, jeżeli zeznaje fałszywie albo usiłuje innych nakłonić do fałszywych zeznań, wreszcie, jeżeli przedsięciorca przemysłowy lub jeqo zastępca odmawiają przedłożenia koncesu, planów albo rysunków, odnoszących się do ich przedsiębiorstwa — w takim razie, o ile nie zachodzi czyn, podlegający postępowaniu na zasadzie prawa ogólnego — odnośna osoba staje się winną przekroczenia i zostanie przez właściwą Komendę powiatową ukaraną, stosownie do przepisów ustawy przemysłowej.

14. Inspektorowie fabryczni są przysięgą urzędową obowiązani do zachowania w tajemnicy wszelkich z interesami i ruchem danego przedsiębiorstwa związanych szczegółów — zwłaszcza mają zachować w ścisłej tajemnicy udzielone irn poufnie przez przedsiębiorców wiadomości o urządzeniach technicznych, sposobach fabrykacyi i jakichkolwiek innych właściwościach ruchu.

341.

Spis zapasów suszonych śliwek i powideł.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego - Gubernatorstwa wojskowego
z dnia 11. listopada 1916 r. Nr. 105.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 4. października tylo r., Dz. rozp. Nr. 70, zarządza się co następuje:

§ 1.

Obowiązek zgłaszania.

Każdy, kto ma w swojem przechowaniu suszone śliwki lub powidła w ilości ponad ¹/₂ puda rosyjskiego, obowiązany jest bez względu na to, czy jest właścicielem towaru, czy też tylko towar Jen ma-w swem przechowaniu, dotyczące zapasy zgłosić pisemnie lub ustnie najpóźniej do lv gr^dmy 191o w c. i k. posterunku żandarmeryi miejsca składu towaru, podając rodzaj, ilość, miejsce przechowania, oraz dokładny adres właściciela towaru.

Zamówione, jednak jeszcze w drodze się znajdujące zapasy tych towarów, winien zamawiający zgłosić również w wyżej zakreślonym czasie i podać przytem, u kogo towar zamówił i w jakim w przybliżeniu czasie nadejdzie.

Zapasy poniżej ˣ/-2 puda rosyjskiego, jakoteż zapasy, znajdujące się w posiadaniu zarządu wojskowego nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia.

§ 2.

Urzędowy nadzór i postanowienia karne.

Komenda obwodowa wyda po myśli § 4. rozp. Naczelnego Wodza armii zarządzenia celem dopilnowania wykonania obowiązku zgłoszenia, jakoteż kontroli zgłoszeń.

Do Komendy obwodowej należy również stosowanie postanowień karnych przewidzianych § 8. cyt. rozp. przy uwzględnieniu postanowień rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 r., Dz. rozp. Nr. 30 o ile dotyczą postępowania i użycia grzywiem i kwot uzyskanych ze sprzedaży towarów uznanych za przepadłe.

§ 3.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem og oszenia.

342.

Obrót handlowy rolniczemi zwierzętami domowemi.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego
z dnia 12. listopada 1916 r. Nr. 106.

Na mocy § 1 punkt 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 8. września 1916 r., Dz. rozp. Nr. 68, dotyczące ochrony rolniczych zwierząt domowych, zarządza się co następuje:

§ I-

Koncesya handlowa.

Do prowadzenia handlu końmi, osłami, mułami, bydłem i nierogacizną w sposób przemysłowy, potrzebnem jest pozwolenie ikoncesya) Komendy obwodowej, w obrębie której przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Na podstawie tej koncesyi może być przemysł wykonywany tylko w obrębie tej Komendy obwodowej, która udzieliła koncesyi.

Na dowód uzyskania pozwolenia wydaje się dokument (akt koncesyi).

§ 2.

Pozwolenie ne przewóz.

Transport, pędzenie, prowadzenie, oraz wszelki inny sposób przewozu zwierząt wymienionych w § 1 z jednego obwodu do drugiego, odbywać się może tylko na podstawie pozwolenia na przewóz wydanego przez Komendę obwodu, z obrębu której zwierzęta mają być wyprowadzone.

W podaniu o pozwolenie na przewóz musi być podany cel wywozu, miejsce przeznaczenia, ilość i rodzaj zwierząt, które mają być wywiezione, oraz gmina, z której mają być wyprowadzone.

§ 3.

Zaopatrywanie wizą dokumentu, zezwalającego na przewóz.

Wywóz można na podstawie uzyskanego zezwolenia uskutecznić dopiero po zgłoszeniu w Komendzie miejsca wywozu. Komenda potwierdza zgłoszenie na dokumencie, zezwalającym na przewóz, podając datę wypędu i ilość wypędzonych zwierząt.

§ 4.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane przez Komendy obwodowe w myśl art. II. § 1. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 19. sierpnia 1915 roku, Dz. rozp. Nr. 30, grzywną do dwóch tysięcy Koron lub aresztem do zześciu miesięcy. Oprócz kary można na podstawie § 1. punkt 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 8-go września 1916 r., Nr. 68 Dz. rozp., orzec konfiskatę tych zwierząt, które stanowią przedmiot dochodzenia karnego i są własnością ukaranego.

§ 5.

Zniesienie dawniejszych przepisów.

Istniejące przepisy dotyczące obrotu handlowego rolniczemi zwierzętami domowemi znosi się. Licencye i pozwolenia, wydane na podstawie zniesionych przepisów, nie mają skutku prawnego.

Przepisy weterynaryjno-policyjne nie doznają przez niniejsze rozporządzenie żadnej zmiany

§ 6.

Wejście w życie.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

348.

Podwyższenie opłat za telegramy w c. i k. obszarach okupowanych»

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii
z dnia 1. października 1916 Nr. 108.

Zarządzone obwieszczeniami Naczelnej Komendy armii, z dnia 5. września 1916 roku i 21. września 1916 r. dla obrotu wewnętrznego c. i k. obszarów okupowanych, oraz dla obrotu z Austryą, Węgrami i Niemcami podwyższenie opłat za telegramy na 8 hal. za słowo, a co najmniej na 1 Kor. za telegram, wchodzi w życie z dniem 1-go października 1916 roku także w obrocie c. i k. obszarów zajętych Polski z Bośnią i Hercogowiną.

Rozporządzenie

c, i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 10. Listopada 1916, dotyczące uregulowania obrotu surową żywicą, produktami żywicznymi i produktami destylacyi drzewa.

'Na podstawie rozkazu c. i k. Naczelnej Komendy armii M- V. Nr. 97377/P z dnia 15. Września 1916 r. rozporządza się co następuje:

§ I-

Uzyskanie żywicy.

Uzyskanie żywicy w lasach prywatnych odbywa się wedle przepisów i pod kontrolą dyrekcyi dóbr i lasów Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego.

Właściciele lasów, którzy wydobywaniem żywicy już się trudnią albo trudnić się zamierzają, mają o tern donieść w drodze odnośnej Komendy obwodowej do Centrali surowców przy J. G. W.

§ 2.

Przerabianie surowej żywicy i destylacya drzewa.

Przerabianie surowej żywicy i destylacya drzewa w prywatnych przedsiębiorstwach odbywać się ma wedle przepisów i pod kontrolą Centrali surowców przy J. G. W.

Właściciele takich przedsiębiorstw mają je podać do wiadomości Centrali surowców przy J. G. W. w drodze odnośnej Komendy obwodowej

§ 3.

Dostawa surowej żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa.

Surowa żywica wszelkiego rodzaju (smoła, terpentyna i t. d.), produkty żywiczne wszelkiego rodzaju, jak kalafonia (żywica terpentynowa i t. d.), gęsta terpentyna, olej żywiczny, odpa.dki smoły, smoła dla browarów i smoła biała, dalej olej szpilkowy, olej terpentynowy surowy i destylowany, octowe wapno drzewne, dziegieć drzewny, smoła drzewna i węgiel drzewny mają być oddawane jedynie Centrali surowców przy J. G W. lub przez nią oznaczonym odbiorcom.

Wolna sprzedaż tych produktów jest dozwolona jedynie na podstawie osobnego zezwolenia Centrali surowców przy J. G. W. Używanie węgla drzewnego jako materyału opałowego jest właścicielom powyższych przedsiębiorstw zakazane. Uzyskany przy destylowaniu drzewa ocet drzewny ma być przerobiony na octowe wapno drzewne.

§ 4.

Poprzednio zawarte umowy o dostawy.

Wypełnienie zawartych poprzednio umów o dostawę wyżej wymienionych produktów zakazuje się, o ile nie zgadza się z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 5.

Ceny maksymalne.

Nabycie żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa przez Centralę surowców przy J. G. W, i wskazanych przez nią odbiorców uskutecznia się według następujących cen maksymalnych:

fi) Żywica:

Żywica twarda .... za 100 kg K 80.—
„ płynna .... 100 „ „ 110.—

B) Kalafonia:

ciemna.. 100 „ „ 135.—
jasna, czyszczona według marki przyjętej w handlu:

FGH..IGO „ „ 150.
J..100 „ „ 160.-
K..100 „ „168.—
M-N aż do WG...........................100 „ „ 178.-
WW i jaśniejsza .... „ 100 „ „180.—

C) Olej terpentynowy:

zwykły..100 „ „280.—
destylowany.. 100 „ „*300.*—

D) Terpentyna gęsta..100 » „168.—
E) Smoła dla browarów.................................„ 100 „ „155.—
F) Smoła biała..., 100 „ „ 95.—
G) Odpadki smoły.. 100 „ „ 96.—
H) Dziegieć drzewny....................................... „ 100 „ „ 15.—
J) Smoła drzewna ....100 „ „ 18.—
K) Węgiel drzewny... „ 100 „ „ 10.—
L) Octowe wapno drzewne za lOOVo kg kalcium aceticum... „ 21.—

Przyjmuje się te ceny maksymalne za towar dobrej jakości wolny od obcych domieszek i rozumie się za 1C0 kg netto loko stacya załadowcza, łącznie, z kosztami opakowania.

§ 6.

Obowiązek udzielenia wyjaśnień i zgłoszenia.

Każdy posiadacz i przechowawca surowej żywicy, produktów żywicznych i ^produktów destylacyi drzewa jest obowiązany zgłosić w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia przez odnośną Komendę obwodową swoje zapasy w Centrali surowców, oraz udzielić tejże Centrali surowców lub organom przez nią wyznaczonym wszelkich wymaganych wyjaśnień i przedłożyć wszelkie żądane wykazy.

Przedsiębiorstwa, które surową żywicę zbierają, przerabiają lub zajmują się destylacyą drzewa, zobowiązane są dnia 1. i 16. każdego miesiąca przedłożyć Centrali surowców przy J. G. W. przez odnośną Komendę obwodową wykaz uskutecznionego w poprzednim półmiesiącu zbioru lub wyrobu i odstawy swoich produktów.

Potrzebne do tego formularze będą rozdawane przez Komendy obwodowe.

§ 7.

Księga składowa.

Przedsiębiorstwa, które surową żywicę zbierają lub zajmują się destylacyą drzewa albo handlem surowej żywicy, produktów żywicznych i produktów destylacyi drzewa, mają prowadzić dokładną księgę składową, w której ma się bieżąco zapisywać zbiór względnie nabycie i odstawę wymienionych w § 3. produktów.

§ 8.

Zezwolenie przewozowe.

Produkty, wymienione w § 3., mają być wysyłane jedynie na podstawie zezwolenia przewozowego Centrali surowców przy J. G. W.

Dla przesyłek Zarządu wojskowego nie są potrzebne tego rodzaju zezwolenia przewozowe.

§ 9.

Postanowienia karne.

Kto dopuszcza się naruszenia niniejszego rozporządzenia, do naruszenia tegoż wzywa lub zachęca innych, podlegnie karze aresztu aż do sześciu miesięcy lub grzywnie pieniężnej do wysokości 1000 Koron, które to kary mogą być wymierzane osobno albo obie razem.

Nadto bez wdrożenia postępowania sądowego ulegną niezgłoszone towary konfiskacie na rzecz Centrali surowców a to bez żadnego odszkodowania ze strony skarbu wojskowego.

§ 10.

To rozporządzenie wchodzi w zastosowanie z chwilą jego ogłoszenia.

Lublin, dnia 10. Listopada 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Kuk, wł. r., zbrojm. poln.

245.

Obwieszczenie.

Zarząd wojskowy-potrzebuje większej ilości berlaczy ze słomy (obuwia słomianego). Nadarza się więc ludności cywilnej będącej bez zajęcia sposobność korzystnego zarobku.

C. i k. Komenda obwodowa płaci za parę berlaczy sporządzonej ze słomy producenta i zeszytych szpagtem 2 K, zeszytych zaś wykliną 1 K 50 h. Pilny robotnik, może dziennie z łatwością sporządzić 3—4 par berlaczy.

Wzory i wskazówki w sprawie wyrobu otrzymać można w handlowym referacie lub w areszcie polowym c. i k. Komendy obwodowej.

Gotowe berlacze należy odstawiać do handlowego referatu c. i k. Komendy obwodowej, gdzie zapłata natychmiast nastąpi.

346.

Sprzedaż amunicyi.

C. i k. Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo rozporządzeniem z 17. 10. 1916, Z. D. Nr. 111836 oznajmiło, iż nie nie sprzeciwia się zakładaniu i prowadzeniu warsztatów dla naprawy broni myśliwskiej, tudzież utrzymywaniu składów patronów dla tejże broni przez osoby, które wykupiły odpowiednie świadectwa handlowe uprawniające do wykonywania tego przemysłu.

C. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe ograniczyło jednak sprzedaż amunicyi w następujący sposób;

wolno sprzedawać:

1.) tylko proch czarny (dymny),

2.) tylko gotowe ładunki myśliwskie do broni nie ciągniętej (śrutowej).

3.) Sprzedaż patronów z kulami do gwintowanej broni łowieckiej i do różnego rodzaju krótkiej broni palnej jest z zasadniczych względów bezwarunkowo wykluczona, jak również wykluczonem jest sprowadzanie nitro-preparatów w celu fabrykacyi t. zw. „express” patronów łowieckich używanych na grubego zwierza.

4.) Sprzedawać wolno amunicyę tylko oficerom i urzędnikom jak również i tym osobom, które wykażą się kartą na broń wystawioną stosownie do rozp. Nr. W. A. 19/2. 1915 Nr. 44.

5.) Sprzedający amunicyę obowiązany jest do prowadzenia księgi, do której zapisywać należy sprzedane ilości, oraz nazwiska, jak również charakter służbowy kupujących, lub liczbę i datę karty na broń.

6.) Żandarmerya ma czuwać nad wykonaniem tego rozporządzenia i osoby niestosujące się doń donosić do Komendy obwodowej.

347.

Środek zastępujący mydło.

Spowodowany wypadkami wojennemi brak mydła, sody i ługu sody zmusza do jak największej oszczędności w używaniu tych materyałów. Ług, rozczyn sody i mydła zastąpić może płyn, który daje się uzyskać z popiołu drzewnego, który jak wiadomo zawiera wiele sody potasowej.

W tym celu należy popiół z drzewa w odpowiedniem naczyniu z drzewa lub żelaza polać gorącą wodą w ilości mniejwięcej cztery razy większej, aniżeli jest popiołu, i wszystko to dobrze zamieszać, wskutek czego rozpuszcza się płyn przez płótno, które rozpina się jak woreczkowaty filter na ramie z drzewa.

Uzyskany w ten sposób klarowny płyn dodaje się do prania przez co podwyższa się znacznie zdolność oczyszczającą pranie.

Można również dodawać wprost do prania popiołu z drzewa o ile jest naturalnie wypalony do białości, wskutek czego oprócz rozpuszczającego się potasu, stałe części popiołu mechanicznie (podobnie jak piasek do prania i t. d.) usuwają brud.

Naturalnie popiół z węgla kamiennego nie nadaje się do powyższego użycia.

Z używania ługu wytworzonego w jeden z powyższych sposobów, należałoby czynić jak największy użytek.

348.

Oszczędzanie światła.

Zauważono ogólnie, że ludność żydowska podczas szabasu (w dnie piątkowe) wypala wielką ilość świec.

Wobec tego, że obecnie coraz częściej daje się odczuwać brak środków oświetlenia, należy nawet w uwzględnieniu przepisów religijnych, oszczędzać na oświetleniu, wobec czego w wyż wymienione dnie t. j. w szabasy nie wolno palić więcej jak dwie świece.

Poleca się urzędom gminnym, by powyższe rozporządzenie ogłosiły tamt. żydowskiej ludności.

Nad ścisłem przestrzeganiem tego rozporządzenia czuwać będzie Żandarmerya, Policya wojskowa oraz Urząd gminny.

349.

Pouczenie

o zarazach u świń i sposobie zachowania sie w razie wybuchu tychże.

Od dłuższego czasu podnoszą właściciele świń skargi na straty w tych zwierzętach z powodu zasłabnięć mimo, że dotąd ani o jednym wypadku choroby jeszcze nie donieśli.

Ponieważ ta gałąź chowu wśród dzisiejszych stosunków stanowi poważną część majątku społecznego, zwraca się uwagę na najczęściej występujące zarazy świń, gdyż przez zastosowanie odpowiednich środków na czas i przez stosowne zachowanie się mogą właściciele świń zapobiedz gwałtownemu rozszerzaniu się zaraz i znacznym stratom.

Najczęściej występującemu chorobami świń są; różyca, zaraza świń i pomór.

).Różyca świń wywołaną bywa przez bakcyl.

Przebieg jej jest bardzo szybki i występuje ona albo jako właściwa różyca, albo jako gorączka pokrżywkowa (Ulticaria).

Przy różycy zwierzęta są bardzo osłabione i smutne, zagrzebują się w pościółkę, trzeba je aż wypędzać, ażeby powstały, a w tym razie chwieją się na nogach. Nie przyjmują jadła i napoju i cierpią na zatkanie. Oddech ich ciężki, glos chrapliwy, a widoczna błona śluzowa jest mocno zaczerwieniona. Po jednym do dwóch dniach występują czerwone plamy. Plamy te rozszerzają się i łączą ze sobą tak, że nieraz cała część ciała jest czerwoną. Najczęściej występują te plamy na delikatnych częściach skóry, jak na podbrzuszu, na wewnętrznych powierzchniach nóg, pod szyją i stamtąd rozszerzają się ku grzbietowi. Miejsca te przybierają później barwę niebiesko-czerwoną.

Zaraza się kończy najczęściej bardzo szybką śmiercią. Jeśli zwierzę przypadkowo wyzdrowieje, natenczas ponownemu zarażeniu już nie ulega.

Zarażenie się jest bardzo łatwe i przenośne i następuje przez skórę, głównie jednak przez narząd trawienia. Najlepszym środkiem przeciw różycy jest szczepienie. Szczepienia ochronne powinnyby być ogólnie przeprowadzone, ponieważ szczepione zwierzę tylko nadzwyczaj rzadko może zachoiować na różycę.

Również u zwierząt, które już zachorowały na różycę w razie leczenia ich w czas przez serum przeciw różycy, uzyskuje się pomyślne rezultaty. Te same rezultaty osiąga się u zdrowych zwierząt, które znajdują się w miejscach zakażonych i zostały poddane szczepieniu.

Szczepienia przeprowadza tutejszy lekarz weterynaryjny.

Gorączka pokrzywkowa (Urticaria) jest inną formą różycy. Przy niej występują już od początku choroby na grzbiecie, krzyżu i po bokach ciała okrąglawe i kwadratowe plamy czerwono niebieskie, które dochodzą wielkości korony do dłoni i występują ze skóry.. Ochota do jedzenia jest zmniejszoną, pragnienie natomiast często zwiększone.

Występuje zatkanie, a kał jest ciemniejszy i twardy.

W ogolności zaburzenia są mniejsze, jak przy właściwej różycy. Przebieg jest korzystniejszy. W lżejszych, wypadkach znikają plamy pc 3—4 dniach; w cięższych wypadkach tworzą się w miejscu plam krosty, które odpadają po 10—14 dniach, pozostawiając blizny.

W obu chorobach jest koniecznem najpierw **odosobnić chore zwierzęta od zdrowych.** Chore zwierzęta należy zatem pozostawić w zakażonej stajni. Następnie należy przeprowadzić dokładne oczyszczenie i desynfekcyę zakażonej stajni.

Oczyszczenie ma nastąpić za pomocą gorącego ługu, a całą stajnię należy wybielić mlekiem wapiennem z 20% dodatkiem jakiegoś środka desynfekcyjnego, jak lysol, kreolin, kwas karbolowy, w ten sam sposób należy również przeprowadzić desynfekcyę gnojówki, w ten sposób oczyszczonych stajni nie należy zaraz świń wprowadzać.

lako środki ochronne wymienia się: swobodne przebywanie w cienistem miejscu, gdzie zwierzęta mogą tarzać się; dalej miejsce do kąpieli; jeśli takiego nie ma, wskazanem jest zwierzęta w czasie upałów częściej polewać świeżą wodą. Głównym warunkiem przy chowie świń jest; czystość stajni.

Ꝑ. Zaraza świń i pomór.

Obie zarazy również powstają wskutek bakteryi. Bakterye te dostają się do organizmu albo z pożywienia albo przez powietrze.

Dlatego siedzibą choroby są ałbo płuca albo narządy trawienia.

[eśli płuca zachorują, to ma się do czynienia z zarazą świń, jeśli zaś narządy do trawienia, z pomorem. Mogą również obie choroby wystąpić naraz.

Przy obu chorobach mają zwierzęta wysoką gorączkę, dreszcze, są osłabione i nie jedzą. Widoczne części błony śluzowej są mocno zaczerwienione, małżowiny uszne czerwono niebieskie, tak samo ryj, wewnętrzne powierzchnie ud i t. d. Powieki są opuchnięte, w kątach ócz występują brunatne krosty i oczy kleją się i łzawią.

Na skórze tworzy się dalej krostowaty wyrzut, zwłaszcza na uszach.

Przy zarazie świń, przy której organy oddechowe są zaatakowane, występują zaburzenia oddechowe, krótki, suchy, i bolesny kaszel, tudzież zaczerwienienia błony śluzowej. Często występuje zatkanie. Zwierzęta zagrzebują się w pościółkę, podnoszą się tylko w razie napadów kaszlu albo siedzą, jak pies. Kaszel staje się później przeciągły, zwierzęta chudnieją i dostają rozwolnienia.

Błony śluzowe stają się blade bezkrwiste; występuje wyciek z nosa. Chód jest 'Chwiejny, spostrzega się oznaki paraliżu.

Jeżeli ogniskiem choroby są narządy do trawienia (pomór), natenczas spostrzega się obok wysokiej gorączki zatkanie przez krótki czas, następnie silne a często krwawe rozwolnienie o nrzynrej woni. Chód jest również chwiejący się i zwierzęta często przy chodzie padają. Śmierć następuje wśród kurczów.

O leczeniu choroby w tych dwóch wypadkach nie ma mowy i tylko należy chronić się przed nią. Ażeby zapobiedz zarażeniu się zwierząt, winny być zakupione możliwie przez 2 tygodnie trzymane w odosobnieniu od własnych i osobno żywione.

Konieczną rzeczą jest również dokładna dysynfekcya i czystość.

Wymienione choroby należą do zaraz podlegających obowiązkowi zgłoszenia wskutek czego o ich wystąpieniu należy donieść Komendzie obwodowej. W’ razie doniesienia Komenda obwodowa wyśle lekarza weterynaryjnego, który w interesie policyi weterynaryjnej i hodowli świń zarządzi co potrzeba i będzie właścicielom pomocnym radą i czynem.

350.

Zawieje śnieżne na drogach i kolejach.

Według ustaw krajowj ch są obowiązane gminy podczas znacznych opadów śniegowych i zawiei do usunięcia śniegu za pomocą szarwarku przeprowadzonego na drogach położonych w obrębie gminy.

Rozporządzenia odnośne pozostają w mocy i w obecnych stosunkach, a przedewszystkiem należy ich ściśle przestrzegać na głównych gościńcach i dojazdach kolejowych.

Zarządy gminne mają zawsze bezzwłocznie wypełniać p .lecenia tyczące się dostarczenia sił roboczych i furmanek, wydane przez inżyniera obwodowego, drogomistrzów i dróżników.

Zawieje śnieżne na liniach kolejowych.

W razie zawiei śnieżnych na liniach kolejowych mają prawo organa kolejowe wezwać gminy położone wzdłuż kolei do dostarczenia sil roboczych za zapłatą, a gminy są bezwarunkowo obowiązane zarządzenia odnośne wykonać.

35!.

Rozszerzenie czynności biór handlowych niemieckich izb dla handlu.

Biuro handlowe niemieckich izb handlowych w Bromberg rozszerzyło swą czynność także na okupowane obszary Rosyi, podległe Naczelnemu Wodzowi armii wschodnie].

Biura handlowe urządzone zostaną w Wilnie, Libawie, Białymstoku i Mitawie, później w Suwałkach, główne zaś biuro w Kownie.

Firmy, które zamierzają nawiązać stosunki handlowe z okupowanymi obszarami Rosyi mają się zwracać do głównego Zarządu biura handlowego (Hauptverwaltungsstelle der amtlichen Handelsstelle) w Bromberg, Neuer Markt 1.

C. i k. Komendant obwodu

Podpułkownik Jan Schuberth w. r.

®ruk. St. Dżał—Lublin, Kołłątaja 3.

Błony śluzowe stają się blade bezkrwiste; występuje wyciek z nosa. Chód jest chwiejny, spostrzega się oznaki paraliżu.

Jeżeli ogniskiem choroby są narządy do trawienia (pomór), natenczas spostrzega się obok wysokiej gorączki zatkanie przez krótki czas, następnie silne a często krwawe rozwolnienie o przykrej woni. Chód jest również chwiejący się i zwierzęta często przy chodzie padają. Śmierć następuje wśród kurczów.

O leczeniu choroby w tych dwóch wypadkach nie ma mowy i tylko należy chronić się przed nią. Ażeby zapobiedz zarażeniu się zwierząt, winny być zakupione możliwie przez 2 tygodnie trzymane w odosobnieniu od własnych i osobno żywione.

Konieczną rzeczą jest również dokładna dyzynfekcya i czystość.

Wymienione choroby należą do zaraz podlegających obowiązkowi zgłoszenia wskutek czego o ich wystąpieniu należy donieść Komendzie obwodowej. W razie doniesienia Komenda obwodowa wyśle lekarza weterynaryjnego, który w interesie policyi weterynaryjnej i hodowli świń zarządzi co potrzeba i będzie właścicielom pomocnym radą i czynem.

350.

Zawieje śnieżne na drogach i kolejach.

Według ustaw krajowych są obowiązane gminy podczas znacznych opadów śniegowych i zawiei do usunięcia śniegu za pomocą szarwarku przeprowadzonego na drogach położonych w obrębie gminy.

Rozporządzenia odnośne pozostają w mocy w obecnych stosunkach, a przedewszystkiem należy ich ściśle przestrzegać na głównych gościńcach i dojazdach kolejowych.

Zarządy gminne mają zawsze bezzwłocznie wypełniać polecenia tyczące się dostarczenia sił roboczych i furmanek, wydane przez inżyniera obwodowego, drogomistrzów i dróżników.

Zawieje śnieżne na liniach kolejowych.

W razie zawiei śnieżnych na liniach kolejowych mają prawo organa kolejowe wezwać gminy położone wzdłuż kolei do dostarczenia sił roboczych za zapłatą, a gminy są bezwarunkowo obowiązane zarządzenia odnośne wykonać.

351.

Rozszerzenie czynności biór handlowych niemieckich izb dla handlu.

Biuro handlowe niemieckich izb handlowych w Bromberg rozszerzyło swą czynność także na okupowane obszary Rosyi, podległe Naczelnemu Wodzowi armii wschodniej.

Biura handlowe urządzone zostaną w Wilnie, Libawie, Białymstoku i Mitawie, później w Suwałkach, główne zaś biuro w Kownie.

Firmy, które zamierzają nawiązać stosunki handlowe z okupowanymi obszarami Rosyi mają się zwracać do głównego Zarządu biura handlowego (Hauptverwaltungsstelle der amtlichen Handelsstelle) w Bromberg, Neuer Markt 1.

C. i k. Komendant obwodu

Podpułkownik Jan Schuberth w. r.

Druk: St. Dżał—Lublin, Kołłątaja 3.